स्वच्छ र स्वतन्त्र पत्रकारिताको प्रतिक

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

गायक तथा मोडल प्रकाश सपुत र सनिशा भट्टराईको अभिनय रहेको नयाँ भिडियो 'फूलमाया कान्छी' सार्वजनिक भएको छ । प्रेमकथा देखाउन खोजिएका भिडियोका निर्देशक सुनिल विक हुन् भने छायाँकन बुद्ध थापाको रहेको छ । योगेशकाजी शाह र शान्तिश्री परियारको स्वर रहेको गीतमा कृष्ण केसीको शब्द छ । गायक शाहकै संगीत तथा संगीत संयोजन गीतमा छ । योगेश र शान्तिश्रीले यस अगाडि पनि सहकार्यमा थुप्रै गीत ल्याइसकेका छन् ।

आजको विचार...

अमृता अनमोल

अनलाइन... (दुई पेजमा)

भारतमा आयोजित मिस वर्ल्ड प्रतियोगितामा सहभागिता जनाएर प्रियंकारानी जोशी बेलुका स्वदेश फर्किएकी छिन् । उनलाई त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा द हिडन ट्रेजरका पदाधिकारीले स्वागत गरेका थिए । मिस वर्ल्डको फिनालेमा उत्कृष्ट ४० मा पुगन सफल प्रियंका 'ब्युटी विथ अ पर्पस' विधामा एसिया र ओसियाना महादेशबाट उत्कृष्ट घोषित भइन् । यो विजयलाई उनलाई क्वार्टरफाइनलमा पुर्‍यायो । उनी अन्तिम ४० बाट बाहिरिएकी थिइन् । 'ब्युटी विथ अ पर्पस'मा महादेशीय विजेता बनेसँगै प्राप्त गरेको अवार्ड पनि उनले स्वदेश ल्याएकी छन् ।

❒ वर्ष २९ ❒ अंक २२३ ❒ २०८० फागुन २९ गते मंगलबार 12 March 2024, Tuesday ❒ पृष्ठ संख्या ४ मूल्य रू ५/-

सक्षिप्त समाचार

बसको ठक्करबाट प्रहरीको मृत्यु

काठमाडौं, फागुन २८/कोटेश्वरमा जुनेली यातायातको बसको ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएका ट्राफिक प्रहरी नायव निरीक्षक टोपहादुर खत्रीको मृत्यु भएको छ ।

यही फागुन २० गते जुनेली यातायातको प्रदेश-३-०१-००५ ख ९७५५ नम्बरको बसको ठक्करबाट गम्भीर घाइते खत्रीको माइतीघरस्थित अन्नपूर्ण न्यूरो अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको काठमाडौं उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता तथा प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक जीवनकुमार श्रेष्ठले जानकारी दिए । उनले भने, 'जुनेली यातायातको बसको ठक्करबाट उनी गम्भीर घाइते भएर अन्नपूर्ण न्यूरो अस्पतालमा भर्ना भएका उनको आइतबार उपचारका क्रममा मृत्यु भएको छ । दुर्घटना गराउने बसका चालक नवराज गिरी प्रहरी नियन्त्रणमा छन् ।' बसका चालक गिरीलाई प्रहरीले 'सवारी ज्यान' सम्बन्धी कसूरमा अनुसन्धान गरिरहेको र खत्रीको मृत्यु भएपछि अब सोही अनुसारको मुद्दा प्रक्रिया अगाडि बढ्ने प्रवक्ता श्रेष्ठले बताए । *-रासस*

तानसेन महोत्सवको आकर्षण : स्थानीय उत्पादन

परम्परागत सीप, कला तथा उत्पादनमा दर्शकहरुको भिड

कृष्ण पोखरेल

पाल्पा, फागुन २८/जिल्लामा जारी प्रथम तानसेन महोत्सवमा स्थानीय तथा हस्तकलाका सामग्रीमा दर्शकहरुको आकर्षण बढेको छ । फागुन १९ गतेदेखि सुरु भएको महोत्सवमा स्थानीय स्तरमा उत्पादित सामग्रीमा दर्शकहरुको भीड लागेको हो ।

कृषि, रोजगार, पर्यटन, उद्योग र व्यापारको प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले तानसेन नगर सरकारद्वारा आयोजित महोत्सवमा राखिएका बाँसका डोका, डाला, दुध दही जमाउने, गिठीका ठेका ठेकी, माटाका भाँडा कुँडा, बोका लगायतका सामग्री र उत्पादनले सजिएका दर्जन बढी स्टलले दिनहुँजसो चर्चा पाइरहेका छन् । महोत्सवमा सोचेभन्दा राम्रो कारोबार भएको व्यवसायीहरुको भनाई छ । स्थानीय स्तरका उद्योगहरूबाट उत्पादित सामग्रीको प्रवर्द्धन र बजार व्यवस्थापनमा सघाउ पुर्‍याउने योजनासहित आयोजित महोत्सवमा उद्यमीले भाग लिने अवसर पाएका हुन् । महोत्सवमा तानसेन नगरपालिका ८ मदनपोखराका दुर्गाबहादुर खाँण ठकुरीले राखेको एक सय दश र एक सय साठी किलोको बोका हेर्नेहरुको भीड लाग्ने गरेको छ ।

यस्तै लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय तानसेन -५ का विद्यार्थीहरुले राखेको कृषि नर्सरीको स्टलमा समेत दर्शकको आकर्षण बढेको छ । महोत्सवमा बगनासकाली ९ चापपानीका खुमबहादुर विकले स्थानीय घरेलु कृषि औजार तथा हातहतियार विक्री गरी महोत्सवमा फाईदा उठाएका छन् । अहिलेका अधिकांश पुस्ताहरुमा दुधबाट दही बनाउने परम्परागत काठका सरसमान, दही फिट्ने ठेका, ठेकीहरुको प्रयोग बारेमा जानकारी छैन । पसलमा गयो, दुध दही किन्यो खायो, दुधबाट दही कसरी जमाइन्छ, केमा जमाइन्छ भन्ने जानकारी छैन । यस्तो अवस्थामा महोत्सवमा राखिएका परम्परागत रुपमा बन्दै आएका गिठीका ठेका, ठेकी बनाउने, विक्री गर्ने स्टल आकर्षणको केन्द्र बन्न पुगेका हुन् । गुल्मी छत्रकोट गाउँपालिका -१ हुगाँका यमन चुदाराले स्टलमै ठेका, ठेकी बनाउँदै, देखाउँदै विक्रि गर्दै आएका छन् । परम्परागत काठका ठेकाहरुको प्रयोग मानविय स्वास्थ्यको लागि निकै राम्रो भएपनि स्टिलका भाडाँको तुलनामा महङ्गो पर्ने भएकाले सरकारबाट नीतिगत व्यवस्था गरी परम्परागत पेशा व्यवसाय जोगाउनु पर्ने व्यवसायी चुदाराले बताए । नेपालमा रोजगारी नपाएको भन्दै लाखौं युवाहरु विदेशिएका छन् । तर स्वदेशमा पनि केही गर्न सकिन्छ भन्ने सन्देश दिन स्वदेशी कच्चा समाग्रीहरुको प्रयोग गरेर अहिले केही युवाहरुले रोजगारी सहित आम्दानी गर्ने गतिलो माध्यम बनेको छ बाँस उद्योग । कारागारका कैदी बन्दीले बुनेको बाँसका मुढा विक्री गर्दै आएका बालकृष्ण अर्यालले विक्री राम्रो भएको बताए ।

नेपालको पहाडी र तराई क्षेत्रमा प्रशस्त पाईने बाँस प्रयोग विहीन भइरहको समयमा नवलपरासी सुनवलका एक युवाले सयौं सरसमान बनाई तानसेन महोत्सवमा विक्री गर्दै आएका छन् । बाँसका सरसमानहरुको कारण तानसेन महोत्सवमा आर्कषण बढेको छ । सयौं थरीका बाँसका सरसमानहरुको अवलोकनले युवा पुस्ताहरुमा स्वदेशमै केहि गर्न सकिन्छ भन्ने आत्मविश्वास बढाएको छ ।

(...बाँकी अन्तिम पेजमा)

राष्ट्रिय सभा अध्यक्षको निर्वाचन आज हुँदै

माओवादीका दाहाल र काँग्रेसका शर्मा प्रतिस्पर्धामा

पाल्पा, फागुन २८/राष्ट्रिय सभा अध्यक्षको निर्वाचन आज हुन लागेको छ । संसद् सचिवालयले आइतबार सार्वजनिक गरेको निर्वाचन कार्यक्रम अनुसार अध्यक्ष पदका लागि मंगलबार निर्वाचन हुन लागेको हो ।

निर्वाचनका लागि सोमबार उम्मेदवारी दर्ता भएको छ । पाँचदलीय सत्तागठबन्धन र प्रतिपक्षी कांग्रेसले उम्मेदवार दर्ता गराएका हुन् । माओवादीले गठबन्धनको साझा उम्मेदवारको रूपमा केन्द्रीय सदस्य नारायण दाहाल र कांग्रेसले युवराज शर्मालाई चुनावी प्रतिस्पर्धामा उतारेको छ । सत्ता गठबन्धनबाट उम्मेदवारी दिएका दाहाल माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डका भाइ हुन् । चितवनको भरतपुरबाट प्रतिनिधित्व गर्ने दाहाल ०७८ चैतमा मन्त्रिपरिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट राष्ट्रिय सभा सदस्य मनोनीत भएका थिए । काँग्रेसबाट उम्मेदवार बनेका शर्मा २०७८ फागुनमा लुम्बिनीबाट निर्वाचित भएका थिए । उनी बाँकेबाट प्रतिनिधित्व गर्दछन् । राष्ट्रिय सभामा सत्ता गठबन्धनको बहुमत छ । राष्ट्रिय सभामा माओवादी १७ सांसदसहित पहिलो दल रहेको छ । एमाले १०, एकीकृत समाजवादी ८ र जसपा ३ गरी सत्ता गठबन्धनसँग राष्ट्रिय सभामा ३९ सांसद छन् । राष्ट्रिय सभा अध्यक्षमा मनोनीत हुनका लागि ३० जना सांसद भए बहुमत पुग्छ । काँग्रेससँग राष्ट्रिय सभामा १६ सांसद छन् । निवर्तमान राष्ट्रिय सभाका अध्यक्ष गणेश तिमिल्सिना ६ वर्षे कार्यकाल पूरा गरेर २० फागुनदेखि बिदा भइसकेका छन् । रिक्त पद पूर्तिका लागि निर्वाचन हुन लागेको हो ।

कर्मचारी र जनप्रतिनिधिका छोराछोरी सरकारी विद्यालयमा पढाउन निर्देशन

गुल्मी, फागुन २८/जिल्लाको मुसिकोट नगरपालिकाले सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिका छोराछोरीलाई अनिवार्यरुपमा सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्न निर्देशन दिएको छ । उसले शैक्षिक सत्र २०८० बाटै लागू हुने गरी सो निर्देशन दिएको हो ।

नगरपालिकाले एक सूचना नै जारी गर्दै नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सरकारी सेवा-सुविधा लिने जनप्रतिनिधी, शिक्षक तथा कर्मचारीहरुले आफ्ना छोरा-छोरीहरुलाई सामुदायिक विद्यालयहरुमा अध्ययन गराउनु पर्ने गरी नगरपालिकाको नगर सभाबाट निर्णय गरि ऐन नियममा नयाँ व्यवस्था गरिएको उल्लेख गरेको छ । अब नयाँ शैक्षिक सत्रमा सबैले आफुले अभिभावकत्व ग्रहण गरेका बालवालिकाहरुलाई सामुदायिक/सरकारी विद्यालयहरुमा भर्ना गराउनु हुन सूचनामा भनिएको छ । पालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर बढाउनको लागि सो निर्णय गरिएको नगरपालिकाको शिक्षा शाखाले जनाएको छ । सार्वजनिक पद धारण गरी पालिकाभित्र स्थायी वा अस्थायी रुपमा बसोबास गर्दै आएका व्यक्तिको सन्तान आगामी शैक्षिक सत्रदेखि अनिवार्य रुपमा सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गरेर पठाउनुपर्ने बाध्यकारी नियम नगर लागू गरेको हो । सो नियम अनुसार सरकारी कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभावक संघका पदाधिकारी लगायतले अनिवार्य रुपमा आफ्ना छोराछोरीलाई सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गराउनु पर्ने भएको छ । आफू सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत रहे पनि आफ्नो सन्तानलाई संस्थागत विद्यालयमा पढाएकाले शिक्षामा गुणस्तर वृद्धि नभएको नगर सरकारको ठहर छ । नगरपालिकाका भित्र सरकारी सेवा सुविधा लिने जनप्रतिनिधि, शिक्षक र कर्मचारीले आफ्ना बालबालिकालाई संस्थागत विद्यालयमा पढाउने गरेको भन्ने जनगुनासो आएपछि नगरपालिकाले सो निर्देशन गरेको जनाइएको छ । नगरपालिकाभित्र हाल १६ माध्यमिक, आठ निम्न माध्यमिक र ४७ प्राथमिक विद्यालय रहेको बताइएको छ ।

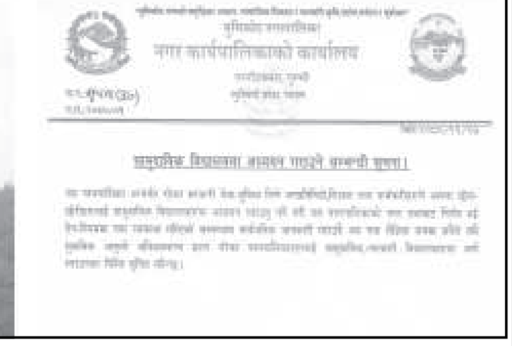

पा.जि.हु.द.नं. ०५१/०५२ पा.जि.प्र.का.द.नं. १९/०५१/०५२

नव जनचेतना
NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

सम्पादकीय

राष्ट्रिय सभाको गरिमा नभुलुन्

राष्ट्रिय सभा अध्यक्षका लागि आज निर्वाचन हुँदै छ । रिक्त अध्यक्ष पदका लागि २ जनाले उम्मेदवारी दिएका छन् । राष्ट्रियसभा अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाको कार्यकाल सकिएपछि अध्यक्षको निर्वाचन हुन लागेको हो । अध्यक्षमा सत्ता गठबन्धनबाट माओवादीका नारायण दाहाल र काँग्रेसबाट युवराज शर्मा चुनावी मैदानमा उत्रिएका छन् । स्थायी सदन मानिने राष्ट्रिय सभामा रिक्त रहेका सदस्यको यस अघि नै निर्वाचन भइसकेको छ । एक तिहाइ सदस्यको पदावधि प्रत्येक दुई वर्षमा समाप्त हुने भएकाले पहिलो पटक २०७४ साल फागुनमा निर्वाचित सदस्यको छ वर्षे पदावधि सकिएको छ । यससँगै राष्ट्रिय सभाको एक चक्र पूरा भएको छ । राष्ट्रिय सभा अर्थात् माथिल्लो सदनलाई स्थायी सदन र बौद्धिक सभाका रूपमा लिइन्छ । तल्लो सदन प्रतिनिधिसभाबाट भएका त्रुटि सच्याउने र तल्लो सदन रिक्त हुने अवस्थामा सरकारलाई जवाफदेही बनाउने सदन राष्ट्रिय सभा नै हो । तर, दलहरूको सत्ता स्वार्थका कारण राष्ट्रिय सभा सविधानको मर्मअनुसार चल्न सकेको छैन । सुरुदेखि नै राष्ट्रिय सभाको निर्वाचन र मनोनयन विवादरहित छैन । न त राष्ट्रपतिबाट मनोनीत हुने सदस्यको मनोनयन नै प्रश्नबाट मुक्त भयो । संसदीय प्रणालीमा राष्ट्रिय सभा अर्थात् माथिल्लो सदनलाई विज्ञहरूको भेलाका रूपमा पनि मानिन्छ । तर, हाम्रो देशको राजनीतिक संस्कारले यो गर्व गर्ने अवस्था बन्न दिएको छैन । यसमा राखिएका क्लस्टरमा सबै क्षेत्र, वर्ग, लिंग समेटिने व्यवस्था भए पनि त्यहाँ कति योग्य व्यक्ति ल्याइए भन्नेले अर्थ राख्छ । तर त्यसो हुन सकिरहेको छैन ।

राष्ट्रिय सभाको प्रमुख कार्य कानुन बनाउने, सरकारलाई उत्तरदायी बनाउने, नियमन र निर्देशन गर्ने हो । तर सभा त्यसो हुन सकिरहेको छैन । सधैँ किचलो भइरहने मर्यादाको विषयलाई राष्ट्रिय सभाले भुल्ने गरेको छ । यसो हुनु राम्रो होइन । आज हुने अध्यक्ष पदको निर्वाचनबाट निर्वाचित भएर आउने व्यक्तिले सभाको गरिमालाई उचाईमा पुर्‍याउन आवश्यक छ । अध्यक्षमा निर्वाचित हुने व्यक्ति जुनसुकै पार्टीको भएपनि होस् । तर सभाको गरिमालाई जोगाई राख्ने र त्यसलाई थप उचाईमा पुर्‍याउने व्यक्ति अहिलेको आवश्यकता हो । यो अध्यक्षको लागि गुमेको गरिमा फर्काउने अवसर पनि हो । सभालाई सार्थक बहसको थलो बनाउनेदेखि सरकारलाई जवाफदेही बनाउन प्रभावकारी भूमिका खेल्ने र खस्किएको गरिमा उकास्न ध्यान दिन सक्ने व्यक्ति अध्यक्षमा निर्वाचित हुन सकुन् ।

Opinion @ Social Network

म जिन्दगीमा हरेक व्यक्तिलाई महत्व दिन्छु, किनकी जो असल छन् उनले साथ दिन्छन्, र जो खराब छन् उनले पाठ सिकाउँछन् ।

(गोकुल भण्डारीको फेसबुक स्टाटस https://www.facebook.com/gokul.bhandari)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगअन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजनचेतना दैनिकको रुपमा तपाईसामु आईरहेको छ । यो पत्रिका अझ स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईहरुको अमूल्य सुझावहरुको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईका सुझावहरु दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

नवजनचेतना दैनिक
भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

अनलाइन हिंसाको मारमा महिला र बालबालिका

अमृता अनमोल

सामान्य रुपमा पनि कसैको प्रेम प्रस्ताव स्वीकार नगरे बेइज्जत गर्ने, कुनै शब्द वा भनाइको ट्रोल बनाउने क्रम असाध्यै बढेको छ । अनलाइनका प्लेटफर्महरुको प्रयोग गरेर डरत्रास देखाउने, धाकधम्कीका सन्देश पठाउने, सहमति बिना निजी पहिचान र यौनजन्य सामग्री पठाउनेलगायतका गतिविधिले महिलामाथि अनलाइन हिंसा बढाइरहेको छ । अनलाइन अपराध गर्नु गलत मानसिकताको उपज हो ।

नेपाल प्रहरीको साइबर ब्युरोको तथ्याङ्क भन्छ, 'पछिल्लो पाँच वर्षमा साइबर हिंसा अर्थात अनलाइन अपराधका घटना छ गुणाले वृद्धि भएको छ ।' हुन पनि प्रहरीमा दैनिक डेढ सयका हाराहारीमा अनलाइन हिंसाका उजुरी पुगेका छन् । आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा प्रहरीको साइबर ब्युरोमा दुई हजार तीन सय एक निवेदन आएका थिए । यो संख्या बढेर गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नौ हजार १३ निवेदन परे । सबैभन्दा धेरै अनलाइन हिंसामा महिला र बालबालिकामाथि भएका उजुरी छन् । महिला बालबालिकाका धेरै उजुरीमा जिस्काउने, प्रेम प्रस्ताव वा यौन प्रस्ताव नमान्दा धम्काउने, नग्न तस्बिरमा व्यक्तिको मुहार जोडी अनलाइनमा राख्ने, अश्लील फोटो तथा भिडियो सामाजिक सञ्जालमा प्रकाशित गर्ने, सामाजिक सञ्जालमा अन्य व्यक्तिको नाम र तस्बिर प्रयोग गरेर प्रोफाइल पेज खोलेर बेइज्जत गर्ने तथा दुःख दिनेलगायत छन् । सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोग गरी हुने चरित्र हत्या, गालीगलौज, डरधम्की जस्ता गतिविधिले महिला तथा बालबालिकाको मानसिकता र जीवनयापनमा ठूलो असर पारेको देखिन्छ । अनलाइन उपकरणको दुरुपयोगबाट सर्वसाधारण मात्र होइन, सार्वजनिक छवि भएका, प्रशासक, राजनीतिज्ञ, मानवअधिकार रक्षक, पत्रकार र सामाजिक अभियन्ता महिलासमेत हिंसाको जोखिममा छन् । त्यस्ता महिलाले कुनै विषयमा आफ्नो विचार वा टिप्पणी व्यक्त गरेकै कारण उनीमाथि सामाजिक सञ्जालमार्फत चारित्रिक दोष लगाउने, धम्काउने र नङ्याउने क्रम सुरु हुन्छ । सामाजिक सञ्जालमा अश्लील गालीगलौज मात्र होइन, बलात्कार गर्ने र ज्यान मार्नेसम्मको धम्की आउने उनीहरुको अनुभव छ ।

इन्टरनेटको बढ्दो प्रयोगले मानिसका धेरै क्रियाकलाप अनलाइनमा रुपान्तरण भएका छन् । अनलाइनबाट जतिजति क्रियाकलापहरु बढ्दैछन् त्यति नै त्यसबाट हिंसा बढ्दै गएको छ । सामान्य रुपमा पनि कसैको प्रेम प्रस्ताव स्वीकार नगरे बेइज्जत गर्ने, कुनै शब्द वा भनाइको ट्रोल बनाउने क्रम असाध्यै बढेको छ । अनलाइनका प्लेटफर्महरुको प्रयोग गरेर डरत्रास देखाउने, धाकधम्कीका सन्देश पठाउने, सहमति बिना निजी पहिचान र यौनजन्य सामग्री पठाउने लगायतका गतिविधिले महिलामाथि अनलाइन हिंसा बढाइरहेको छ । अनलाइन अपराध गर्नु गलत मानसिकताको उपज हो । हिंसामा परेका व्यक्तिको नजरबाट हेर्दा विद्युतीय साक्षरता नहुँदा अर्थात अनलाइन कसरी प्रयोग गर्ने भन्ने नजान्दा पनि भएका देखिन्छन् । कतिपयलाई सामाजिक सञ्जालमा मैले के लेख्दैछु, के च्याट गर्दैछु, यसलाई मैले मेट्दैमा सबै प्रमाण मेटिदैन भन्ने थाहा हुँदैन । लेखिएका कुराले भोलि कानुनी झमेलामा फस्छु कि भन्ने जानकारी पनि छैन । यसले झन् समस्यामा धकेलेको छ । अनलाइन हिंसाका स्वरुप एकै प्रकारका छैनन् । फरकफरक छन् । यसले जो जतिबेला पनि हिंसामा पर्ने देखिन्छ । तर विद्यमान शक्ति संरचना र परम्परागत धारणाका कारण धेरै र सहजै हिंसा महिला र बालबालिकामाथि भएको पाइन्छ । संख्यात्मक रुपमा पिडा दिने धेरै पुरुष भेटिन्छन् । पितृसत्तात्मक सोचका कारण पुरुष पीडक बनेका हुन् । अपेक्षाकृत व्यवहार नमिलेमा महिलामाथि अनलाइन हिंसा सुरु गरिहाल्ने एकखाले जमात छ । त्यो जमातले फरकफरक तरिकाले महिला तथा बालबालिका हिंसा गरिहेको हुन्छ । अनलाइन माध्ययमको दुरुपयोगले मानव बेचबिखनको जोखिम पनि बढाएको छ । सामाजिक सञ्जालबाट साथी बनेर प्रेमको नाटक गर्ने, घुम्न लैजाने, पढाइदिने, मोबाइल तथा लुगा किनीदिने, रोजगारीमा लगाइदिनेजस्ता प्रलोभन देखाएर वयस्कहरुले बालबालिका तथा किशोरीको अवैध ओरासारपसार र बेचबिखन गर्ने पाइएको मानवअधिकार आयोगको प्रतिवेदन २०७९ मा उल्लेख छ । प्रहरीकै तथ्याङ्क हेर्ने हो भने पनि अवैध ओरासारपसार र बेचबिखनमा पर्ने महिला र बालिका धेरै छन् । प्रहरीको मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्युरोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा मानव बेचबिखन तथा अवैध ओसारपसारका एक सय ५७ उजुरी आएका थिए । त्यसमा २१० महिला थिए । धेरैले अनलाइन प्लेटफर्मका माध्ययमबाट चिनेको वा योजना बनाएको बताएका थिए । डिजिटल अधिकारमा काम गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय संस्था 'बडी एन्ड डाटा'ले सन् २०२३ मा अनलाइन हिंसा सम्बन्धी सर्वेक्षण गरेको थियो । त्यसमा ८६ प्रतिशत महिला तथा सीमान्तकृत समुदायले आफूले कुनै न कुनै प्रकारको अनलाइन हिंसा भोगेको बताएका थिए । महिला त्यसमा पनि यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक र सिमान्तकृत समुदायमाथि धेरै हिंसा भएको छ । उनीहरुले आफूमाथि भएका हिंसा तत्काल बताउन नसक्दा भयावह रुप लिएको बताइएको छ । अनलाइन हिंसा व्यक्त भन्दा अव्यक्त धेरै छन् । प्रहरीमा पुग्ने भन्दा नपुग्ने धेरै छन् । युएन वुमनको प्रतिवेदन अनुसार विश्वमा तीन महिलामध्ये एक जनाले शारीरिक तथा यौनजन्य हिंसा भोगिरहेका छन् । सामाजिक सञ्जालको पहुँचमा रहेका सबैजसो महिला र युवतीले अनलाइन हिंसाको सामना गर्छन् । यसले महिलामाथि हुने हिंसाको स्वरुप र ढाँचा अझ बढ्न सक्ने देखिने बताइएको छ । हुन पनि सामाजिक सञ्जालमा अनावश्यक भावना र कुण्ठा यति बेसुर पोखेका भेटिन्छन् कि साथी संगतीकै महिला बालबालिका पनि त्यसमा पर्छन् । आफूमा रहेको यौन उन्माद र कुण्ठा उनीहरुमाथि खन्याएका हुन्छन् । यसबाट वयस्क युवती मात्र होइन, किशोरी र पाका महिलासमेत प्रताडित भएका छन् । प्रताडना व्यक्तभन्दा अव्यक्त धेरै छन् । सक्नेले प्रतिकार गरेका छन् । नसक्ने कतिपय सामाजिक सञ्जालबाटै बाहिरिएका छन् । हिंसाका कारण मानसिक समस्या बढ्ने र आत्महत्या समेत बढेका छन् । नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण २०२२ को प्रतिवेदनमा नेपालमा १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका २३ प्रतिशत महिलाले १५ वर्षकै उमेरदेखि शारीरिक हिंसा भोगेको बताएको उल्लेख छ भने छ प्रतिशत महिलाले गर्भावस्थामा हिंसा महसुस गरेका छन् । अनलाइन दुरुपयोग बढिरहे यो संख्या अझ बढ्ने देखिन्छ ।

कहिल्यै नदेखे नजानेको व्यक्तिले पनि सामाजिक सञ्जालमार्फत साथी बनौं भन्ने र साथी बनीहाल्ने परिपाटीले पनि अनलाइन हिंसा निम्त्याएको छ । यस्तो हिंसा विद्युतीय साक्षरता नभएका महिला, बालबालिका, किशोरी त्यसमा पनि अपांगता भएका, सिमान्तकृत र यौनिक अल्पसंख्यक धेरै पर्छन् । धेरैको अनुभवमा अनलाइन माध्ययमबाट साथी बनेपछि बोलचाल सुरु हुन्छ । व्यक्तिगत कुरा गर्छन् । मलाई तिमी मन पर्‍यो । तिम्रो फोटो मन पर्‍यो । तिम्रो शरीर मन पर्‍यो । बोली मन पर्‍यो भनेर हिंसाको सिलसिला सुरु हुन्छ । कालु, काली, सानी, कान्छी जस्ता शब्दको प्रयोग अनि प्रेम प्रस्ताव राखिन्छ । ती महिला एवं बालबालिकाले प्रेषकको झुटो प्रस्ताव विश्वास गर्छन् । अनि मायाको साँच्चै अनुभूति गरेर उनीहरुको प्रस्ताव अनुसारका क्रियाकलाप गर्छन् । यसले मानसिक हिंसादेखि यौन हिंसा हुँदै बेचबिखन तथा ओसारपसारको शिकार बनाएको छ । नेपालमा इन्टरनेट र प्रविधि बढ्दै गएको छ । सर्वसाधारण समेत इन्टरनेटको पहुँमा छन् तर तिनलाई प्रयोग गर्ने र सुरक्षित हुने कसरी विद्युतीय साक्षरता छैन । यसले महिला, बालबालिका र किशोरीहरु त्यसमा पनि सिमान्तकृत समुदायका व्यक्ति हिंसाको जोखिममा परिरहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा ७३ प्रतिशत परिवारमा स्मार्टफोन पुगेको छ । कुल जनसंख्याको ३७.८ प्रतिशतले इन्टरनेट चलाउँछन् । ल्याबटप वा कम्प्युटर प्रयोग गर्नेको संख्या १५ प्रतिशत छ । जतिजति विद्युतीय अनलाइन उपकरणको पहुँच पुगेको छ, त्यसअनुसार अनलाइन सुरक्षाका बारेमा सिकाइएको छैन । कसरी अनलाइन प्लेटफर्महरुमा संलग्न हुने, कसरी सुरक्षित रुपमा चलाउने भन्नेबारेमा बहस भएको छैन । यसले महिला, बालिका, किशोरी, अपाङ्गता भएका तथा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायलाई अनलाइन हिंसाको शिकार बनाएको हो । सामाजिक सञ्जाललाई असामाजिक बनाएको हो । कति बेला लाग्न सक्छ यसले सामाजिक होइन असामाजिक गतिविधि बढाएको छ । प्रयोग नै नगरौं तर अनलाइन प्रविधिको प्रयोगबिना अबको जीवन सम्भव छैन । विद्यार्थीदेखि व्यवसायी, जागिरे, राजनीतिक व्यक्ति सबैका लागि अनलाइन माध्यम अत्यावश्यक भएको छ । यसर्थ, अनलाइनका चुनौतीबाट बच्न आफूलाई प्रविधि र साक्षरमैत्री बनाउनुपर्छ । व्यक्ति व्यक्तिमा चेतना नपुग्दासम्म सामाजिक सञ्जालका माध्ययमबाट हुने अनलाइन हिंसा र दुर्व्यवहार अझ बढ्नेछ । यसर्थ राज्यस्तरबाटै सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोग गरी हुने हिंसा रोक्न सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्छ । अनलाइनमार्फत हुने चरित्र हत्या, गालीगलौजजस्ता गतिविधिले व्यक्तिको मानसिकतामा ठूलो असर पारेको देखिन्छ । बालबालिकाका लागि साइबर सुरक्षाबारे पाठ्यक्रममै समावेश गरेर विद्यालय तहबाटै सिकाउनुपर्छ ।

विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३ ले अनलाइनमार्फत अरुलाई मानसिक यातना दिने वा जिस्काउने व्यवहारलाई गलत मानेको छ । कम्प्युटर, इन्टरनेट लगायतका विद्युतीय सञ्चार माध्यमहरुबाट महिलालाई जिस्क्याउने, हैरानी गर्ने, अपमान गर्ने वा यस्तै अन्य कुनै किसिमको अमर्यादित कार्य गर्ने वा गर्न लगाउने व्यक्तिलाई एक लाख रुपैयाँसम्म जरिबाना वा पाँच वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुने व्यवस्था छ । ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको उल्लंघन भएमा उल्लैनकर्तालाई पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना वा छ महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुने उल्लेख छ । कसूरबाट पीडित व्यक्तिलाई हुन गएको हानिनोक्सानी कसूरदारबाट मनासिव क्षतिपूर्ति भराई दिने समेत व्यवस्था छ । यसर्थ सामाजिक सञ्जाललाई असामाजिक रुपमा प्रयोग गर्ने र अनलाइन हिंसा गर्नेको बेवास्ता गर्नु हुँदैन । समस्या समस्या नै हो हिंसा हिंसा नै हो । भयावह नहुँदै समाधानका उपाय खोज्नुपर्छ । सामाजिक सञ्जाललाई असामाजिक बनाउने, साथी, सहकर्मी र सम्बन्धमा यौन वासना खोज्नेलाई रोक्नुपर्छ । -रासस

महत्वपूर्ण टेलिफोन

प्रहरी कार्यालय
बुटवल ०७१-५४०२२२
प्र.सु.क्याम्प बुटवल ९७४७०४३४६९
बुटवल रामनगर ०७१-५४१२३३
भैरहवा ०७१-५२०११९
अर्घाखाँची ०७७-४२०११९
गुल्मी ०७९-५२०११९
परासी ०७८-५२०११९
तौलिहवा ०७६-५६००९९
पाल्पा ०७५-५२०५३६, ५२०११९
इप्का पाल्पा ०७५-६९१५१५

अस्पताल कार्यालय
लुम्बिनीसिटी अस्पताल ०७१-५५१५५७, ५५१५५८
लुम्बिनी अञ्चल अस्पताल ०७१-५४०२००, ५४०२०१
भिमअस्पताल भैरहवा ०७१-५२०११३
मिसनअस्पताल पाल्पा ०७५-५२०१११, ५२०४८९
परिवार नियोजन संघ पाल्पा ०७५-५२०४२३
पाल्पा जिल्ला अस्पताल ०७५-५२०१५४
लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०७५-४११२०१
पिपन्द्र परासी ०७८-५२०१९८
भैरहवा आँखा अस्पताल ०७१-५२०२६५
अर्घाखाँची जिल्ला अस्पताल ०७७-४२०२५७
तम्घास जिल्ला अस्पताल ०७९-५२०१९८
तौलिहवा जिल्ला अस्पताल ०७६-५६०२००
सिद्धार्थनगर महिला अस्पताल ०७१-५४४४५०
बुटवल हस्पिटल ०७१-५४४३२२
लुम्बिनी नर्सिङ होम ०७१-५४२६४१, ५४५६४१
रेडक्रस बुटवल ५४१००४
लायन्स आँखा उ. केन्द्र बुटवल ५४५८४५
मेडिटेक अस्पताल ५४९०७२
क्रान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल ०७१-५४७७४०
आँखा अस्पताल पाल्पा:०७५-५२०३३३, ५२११७९
रामपुर अस्पताल: ०७५-४००१५४

एम्बुलेन्स न.
रोटरी क्लब बुटवल ०७१-५४४६००
लियो क्लब अफ बुटवल ०७१-५४५९९३
रेडक्रस भैरहवा०७१-५२०२६३
रेडक्रस भैरहवा ०७१-५२६६३६,९८४७०२२४६४
परासी ०७८-५२०१२५
रेडक्रस पाल्पा ०७५-५२०६००
रेडक्रस तौलिहवा ०७६-५६००७५
रेडक्रस अर्घाखाँची ०७७-४२०२७५, ४२०११७
रेडक्रस गुल्मी ०७९-५२०१६३
नेपाल परिवार नियोजन संघ ०७१-५४००६१
लुम्बिनी नसिङ होम प्रा.लि. ०७१-५४१६४१
नेपाल भारतमैत्री समाज मो. ९८४७०२५०९९
जनसेवा क्लब नर्थमिल ९८५७०२१२४६
लुम्बिनी नि.व्या.संघ भैरहवा ६२१०७८
बनगाई क्लब बनगाई ०७६-६९०७०२
रेडक्रस केवढ ०७१-५७०७९९
लुम्बिनी मेडिकल कलेज ०७५-५२०८४०
बुटवल जेसिस ९८४७२९९९६४
न्यु एकता क्लब तानसेन : ०७५-५२२२००
परिवार नियोजन संघ पाल्पा : ९८४७०२७०७५
रामपुर टे.इन्स्टी.:९८५७०६२२४७,९८५७०६०५०४

दैनिक राशिफल

मेष : इच्छा र आकांक्षा पूर्ण हुनेछन् । धनार्जनका स्रोत पत्ता लाग्न सक्छ ।
वृष : दैनिक कार्यहरूमा प्रगति हुनेछ । रमणीय र सुखद् यात्राको योग छ ।
मिथुन : दाम्पत्य जीवन सुखमय हुनेछ । बोलीले अरुको मन जित्न सकिनेछ ।
कर्कट : शुभ समाचार सुन्न पाइनेछ । मित्रबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ ।
सिंह : आत्मिक सन्तुष्टि मिल्नेछ । तिर्थाटनको योग छ ।
कन्या : मनमा शान्ति र अनुहारमा कान्ति छाउनेछ । पारिवारिक सहयोग मिल्नेछ ।
तुला : पारिवारिक सद्भाव बढ्नेछ । सहयोगी हातहरू अघि बढ्नेछन् ।
वृश्चिक : दबाब र तनाव बढ्ने महसुस हुनेछ । पारिवारिक समस्या आइपर्ला ।
धनु : मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउनेछ । स्वादिष्ट भोजन पाइनेछ ।
मकर : आकस्मिक धनलाभ हुनेछ । कामले अरूको मन लोभ्याउन सकिनेछ ।
कुम्भ : नयाँ र शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । अकस्मात धन सम्पत्ति हात पर्नेछ ।
मीन : जिद्दीपनाले काम बिग्रने डर छ । बोलीको विपरीत अर्थ लाग्न सक्नेछ ।

जना प्रविधि

स्याटेलाइट पृथ्वीमा खसाल्दै एलन मस्क

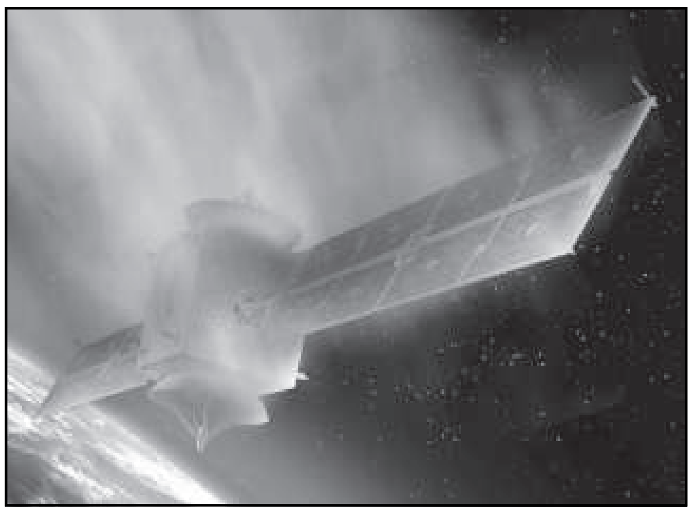

अर्बपति एलन मस्कको अन्तरिक्ष कम्पनी स्पेस एक्सले सयौँ स्याटेलाइटहरु अन्तरिक्षमा प्रक्षेपण गरिसकेको छ । स्पेस एक्सका कारण अन्तरिक्षमा बिग्रिएका रकेट तथा स्याटेलाइटहरुको फोहोर बढ्दै गएकोर चुलिंदो अन्तरिक्ष फोहोरले दुर्घटनाको जोखिम बढाएको वैज्ञानिकहरुको भनाइ छ । यसैबीच स्पेस एक्सका मालिक एलन मस्कले आफ्ना १०० वटा स्टारलिंक स्याटेलाइटहरु आगामी ६ महिनाभित्रमा पृथ्वीमा खसाल्ने घोषणा गरेका छन् । ती स्याटेलाइटको डिजाइनमा गडबडी भएको र तिनीहरु असफल भएर अन्य स्याटेलाइट वा अन्तरिक्षयानसँग ठक्कर खाएर क्षति पुऱ्याउने जोखिम बढेको निष्कर्ष निकाल्दै स्पेस एक्स ती स्याटेलाइटलाई पृथ्वीको कक्षबाट निकालेर अर्थात् डि अर्बिट गराएर खसाल्ने निर्णय गरेको हो । डि अर्बिटको अर्थ स्याटेलाइटलाई कक्षबाट निकालेर पृथ्वीमा ल्याउनु भन्ने हुन्छ । यस क्रममा स्याटेलाइटले वायुमण्डल पार गर्ने छ । त्यसक्रममा वायुमण्डलीय घर्षणका कारण स्याटेलाइटका टुक्राहरु दहन भएर नष्ट हुन्छन् । यहाँनेर प्रश्न उठ्छ कि के वायुमण्डलमा जल्ने स्याटेलाइटहरुका कारणले पृथ्वीको जलवायुमा कुनै असर पर्दछ ? विश्वभरका धेरै वैज्ञानिकहरु यो कुरालाई लिएर चिन्तित छन् कि जुन प्रकारले स्याटेलाइटहरु वायुमण्डल पार गरेर पृथ्वीतर्फ आइरहेका छन् वा ल्याइदैंछ । त्यसले वायुमण्डललाई प्रदूषित बनाइरहेको छ । इसको असर पृथ्वीको जलवायुमा पनि परिरहेको छ । किनकि ती स्याटेलाइटमा ओजन तह विनाश गर्ने धातुहरु समेत हुन्छन् ।

धातुका सूक्ष्मकणले ओजन तहमा क्षति पुऱ्याउँदै

स्याटेलाइटमा रहेका धातुकाहरु वायुमण्डलको स्ट्राटोस्फेयर भन्ने तहमा सुक्ष्म कणहरुका रुपमा घुहिरहन्छन् । यसबाट ओजन तह पातलिन्छ । पृथ्वीको तल्लो कक्ष अर्थात् Lower Earth Orbit सबैभन्दा धेरै स्याटेलाइटहरुको घर हो । त्यहाँ एलन मस्कको कम्पनी स्पेस एक्सका मात्रै पाँच हजारभन्दा धेरै स्टारलिंक स्याटेलाइटहरु घुमिरहेका छन् । यसरी वर्तमान समयमा अन्तरिक्षमा रहेको फोहोर सफा गर्नु सबैभन्दा ठूलो चुनौती हो ।

स्याटेलाइटलाई चिहान कक्ष वा पृथ्वीमा झार्नुपर्छ

पाँच वर्ष अघि अमेरिकाले नयाँ तथा कडा नियम बनाएको थियो ताकि अन्तरिक्षमा प्रक्षेपण गरिने जुनसुकै स्याटेलाइटरु २५ वर्ष भित्रमा पृथ्वीमा फिर्ता ल्याउनुपर्छ वा कक्षबाट टाढा हटाउनुपर्छ अर्थात् २५ वर्ष पुराना भएका स्याटेलाइटहरुलाई लोअर अर्थ अर्बिटबाट माथि अन्तरिक्षको ग्रेभयार्ड अर्बिट 'चिहान कक्ष' मा सार्नुपर्नेछ वा पृथ्वीमा ल्याएर नष्ट पार्नुपर्छ । ती स्याटेलाइट धेरथोर इन्धन हुन्छ त्यसलाई पृथ्वीमा ल्याउने समयमा कि त नष्ट गरिन्छ, वा वायुमण्डलमा जलेर आफैं समाप्त हुन्छ । सो इन्धनका कारण वायुमण्डलमा रासायनिक प्रतिक्रिया हुन्छ । बमरुपमा ती स्याटेलाइटलाई प्रशान्त महासागरमा विद्यमान एक बिन्दुमा खसालिन्छ ।

जलेर नष्ट हुने स्याटेलाइटको डिजाइन बन्दै

यी सबै कार्यहरुका बाबजुत कहिलेकाही स्याटेलाइटहरु अनियन्त्रित तरिकाले तल आउँछन् । त्यस्ता स्याटेलाइटहरु कहाँ खस्छन् भन्ने कुरा थाहा पाउन मुस्किल हुन्छ । यद्यपि अधिकांश वायुमण्डलमा जलेर नष्ट हुन्छन् । तर कतिपय टुक्राहरु जिमनसम्मै आउँछन् । पछिल्लो दिनमा नासा तथा युरोपेली अन्तरिक्ष एजेन्सीले स्याटेलाइटको यस्तो डिजाइन बनाइरहेका छन् जसलाई डिजाइन फर डिमाइस भनिन्छ अर्थात् मर्नको लागि बनाइएको डिजाइन । यस्तोमा स्याटेलाइटहरु वायुमण्डलमा आउने बित्तिकै सम्पूर्ण रुपमा जलेर खरानी बन्नेछन् । यसको उद्देश्यचाहिं स्याटेलाइटको खतरनाक हिस्सा जल्दै जल्दै पृथ्वीसम्म नपुगोस् र त्यसबाट धनजनको कुनै क्षति नपुगोस् भन्ने हो । तर जुन वायुमण्डलमा स्याटेलाइट आएर जल्दछ त्यसबाट सबैभन्दा ठूलो क्षतिचाहिं ओजन तहमा पर्दछ । यसले ओजन तहको क्षयीकरण गरिरहेको हुन्छ ।

-अनलाइन खबर डटकम

चीनमा आइफोनको बिक्री एक चौथाइले घट्यो

चीनमा आइफोनको बिक्री एक चौथाइले चीनमा अमेरिकी आइफोन निर्माता कम्पनी एप्पलको आइफोन बिक्रीमा उच्च कमी आएको छ । गएको वर्षको सोही अवधिको तुलनामा सन् २०२४ को पहिलो ६ हप्तामा चीनमा आइफोनको बिक्री २४ प्रतिशतले घटेको बजार अनुसन्धानकर्ता संस्था काउन्टर प्वाइन्टले बताएको छ । स्थानीय स्मार्टफोन निर्माता कम्पनीहरूबाट चीनमा एप्पलले कडा प्रतिस्पर्धाको सामना गरिरहेका बेला बिक्री घटेको हो । गएको वर्षको सोही अवधिमा १९ प्रतिशत रहेको बजार हिस्सा समीक्षा अवधिमा घटेर १५ दशमलव ७ प्रतिशतमा झरेको छ । यो सगैँ चीनको स्मार्टफोन बजारमा दोस्रो स्थानबाट ओर्लिएर एप्पल चौथो स्थानमा समेटिएको छ ।

चीनमा बिक्री घट्न थालेपछि गएको महिना कम्पनीले पहिलो पटक छुटमा आइफोन बेचेको थियो । समीक्षा अवधिमा घरेलु बजारमा हुवावेईको बिक्री ६४ प्रतिशतले बढेको छ । यस विषयमा बीबीसीले राखेको जिज्ञासामा एप्पल र हुवावेई दुवैले कुनै प्रतिक्रिया नदिएको बताइएको छ । हुवावेईको तीव्र बजार विस्तारबिच ओप्पो, भिभो र साओमीको आक्रामक मूल्य नीतिका कारण पनि एप्पल चपेटामा परेको काउन्टर प्वाइन्टका मेङमङ चाङले एक विज्ञप्तिमा भनेका छन् । चीन एप्पलको सबैभन्दा ठूलो बजारमध्ये एक हो । सोही अवधिमा समग्रमा स्मार्टफोन बिक्री ७ प्रतिशतले घटेको थियो । अमेरिकाले लगाएको प्रतिबन्धका कारण हुवावेईले कयौं वर्षसम्म संघर्ष गर्नु परेको थियो । तर अगस्टमा मेट सिरिजको ५ जी स्मार्टफोन ल्याएपछि कम्पनीको बिक्री बढिरहेको छ । अमेरिकाले ५ जी मोबाइल इन्टरनेटका लागि चाहिने मुख्य चिप र प्रविधिहरूमा पहुँच बन्द गरेको भए पनि हुवावेईको बिक्री बढ्नुलाई धेरैले अचम्म भनेका छन् । समीक्षा अवधिमा भिभो, साओमी र ओप्पोको बिक्री भने घटेको थियो ।

-रातोपाटी डटकम

प्रविधिले बालबालिकाको सिकाइमा पार्नसक्ने प्रभाव

केशव चौलागाईं

प्रयोगले आजको विश्वलाई साघुँरो बनाएको छ । तीव्रतर रूपमा भएको वैज्ञानिक आविष्कारले गर्दा प्रविधिको विकास दिन प्रतिदिन तीव्र गतिमा विस्तार भएको पाइन्छ । यसको प्रयोगलाई निरन्तरता दिन नसक्ने हो भने हामी पछाडी पर्न सक्छौं । खास गरी प्रविधिले शिक्षण सिकाइमा आमूल परिवर्तन ल्याई बृहत्तर राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्नतर्फ अग्रसर देखिन्छ । प्रविधिले शिक्षण सिकाइ, शिक्षकको क्षमता विकास र विद्यालयको व्यवस्थान प्रक्रियालाई सरल, सहज एवं प्रभावकारी बनाएको छ । सफ्टवेयर, इबुक्स, प्रोजेक्टर, प्रिजेन्टेसन, कन्फ्रेन्स, दृश्यांकन, थ्रिडी जस्ता औजारले शिक्षण सामग्री तयार पारी प्रभावकारी रूपमा शिक्षण सिकाइमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । प्रविधि विश्वभर शिक्षा, सूचना र सञ्चारको विकास एवं विस्तार गर्ने, परिमार्जन गर्ने, नयाँपन दिने र प्रतिस्पर्धी बनाउन क्षमताको अभिवृद्धि गर्ने साधन प्रमाणित भइसकेको छ । आज दिनप्रतिदिन विद्यार्थी केन्द्रित भन्दा पनि प्रविधि केन्द्रित सिकाइ प्रयोगमा आएको छ । युगानुकूल प्रविधिको विकास र उपयोग गर्ने मुलुकको शैक्षिक, आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक, औद्योगिक लगायत हरेक क्षेत्रमा प्रगति भएको पाइन्छ । प्रविधिको पहुँच नपुग्ने मुलुक र प्रविधिमैत्री मुलुकको शिक्षामा गहिरो अन्तर रहेको पाइन्छ । गुणस्तर प्रभावकारी बनाउने, सिकाइ दिगो बनाउने, नवीनतम ज्ञानको विकास गर्ने, मूल्यांकन प्रणालीमा प्रभावकारीता ल्याउने, शैक्षिक सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन आइसिटीको प्रयोग बढ्दो छ ।

आज हामीले प्रविधिको प्रयोग ठीक ढंगले गर्न नसक्दा बालबालिकामा विविध प्रकारका समस्या देखापरेका छन् । सानै उमेरदेखि प्रविधि केन्द्रित हुँन खोज्दा यसले सकारात्मक भन्दा पनि नकारात्मक असर पारेको कुरा आजभोलि विज्ञहरूले बताउन थालेका छन् । पहिलेका बालबालिका साथीहरूसँग खेलेर मनोरञ्जन गर्दथे । उनीहरू लुकामारी, गट्टा खेल्ने, रुमालचोर, कपर्दी, फुटबल, भलिबल, क्याराम बोर्ड, डण्डिबियोजस्ता खेलहरू खेल्दथे । जसले गर्दा बालबालिकामा शारीरिक एवं मानसिक विकासमा धेरै फाइदा पुग्दथ्यो । प्रविधिको प्रयोगसँगै अहिलेका बालबालिका आफूले नजानेका कुरा सिक्नुपऱ्यो भने किताब पल्टाउनेभन्दा मोबाइल/ल्यापटपबाट खोज्न सजिलो हुने ठान्दछन् । पढ्नमात्र होइन खाना खान पनि मोबाइल नै प्यारो भएको छ । सात वर्षकी रमा बस्नेत स्कुल जान थालेको तीन वर्ष भइसक्यो । यद्यपि उनलाई स्कुल पठाउन अभिभावकलाई साह्रै गाह्रो हुन्छ । स्कुल जानुभन्दा अगाडि मोबाइल पनि सँगै लैजाने उनको हठ हुन्छ । वसुन्धरामा बस्दै आएकी उनलाई घरमा खाजा खाँदा, खाना खुवाउँदा मोबाइल हेर्नै पर्दछ । उनी घरबाहिर गएर खेल्नै चाहँदिनन् । मोबाइल हेरेर घरभित्रै बस्न उनलाई धेरै मन पर्छ । विद्यालयबाट घर फर्केपछि खाजा खाँदा मोबाइल नहेरी खानै मान्दिनन् । अघाउन्जेल मोबाइलमा टिकटक चलाउने, कार्टुन हेर्ने, गेम खेल्ने नगरीकन उनलाई चित्तै बुझ्दैन । यसरी घरमा मोबाइल, ल्यापटप, ट्याब्लेट, कम्प्युटर, आइफोन, टिभी हेर्ने बालबालिकाको संख्या बढ्दै गएको छ । यस्तो बानीले बालबालिकामा चौतर्फी असर पर्ने, खानाको समय र सुत्ने समयमा मोबाइल चलाउनु नहुने कुरा बताउँछन् कान्तिबाल अस्पतालका मनोचिकित्सक डा.उत्कर्ष कार्की । विश्व स्वास्थ्य संगठन र अमेरिकी सरकारको अमेरिकन पेडियाट्रिक एसोसिएसनको गाइडलाइन अनुसार ६ वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकालाई कसेसम्म मोबाइल चलाउन दिनु हुदैँन भनेको छ । दुई वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकालाई मोबाइल र टिभी देखाउनु नहुने भन्दै जिरो स्क्रिन टाइम भनेर उल्लेख गरेको पाइन्छ । बालबालिकालाई मोबाइल भन्दा पनि सिर्जनात्मक कुरामा विशेष ध्यान दिनुपर्दछ । उनीहरूलाई मोबाइल देखाएर भन्दा कौसी, बार्दली, बगैँचा देखाएर खुवाउनु उचित हुन्छ । मोबाइल हेरेर खाना खाँदा उनीहरूले खानाको रङ, स्वाद थाहै नपाई खाने गर्दछन् । मोबाइलले यतिसम्म बालबालिकाको ध्यान केन्द्रित गर्ने गर्दछ । धेरै समय मोबाइल चलाउँदा बालबालिका अनिद्रा हुने, खाना खाने समय, गृहकार्य गर्ने समय, खेल्ने समय, निदाउने समयको तालिका बिग्रन पुग्दछ । धेरै समय मोबाइल हेर्दा सही तरिकाले मानसिक विकास हुन पाउदैंन ।

मोबाइलबाट निस्कने रेडियो तरंगले दिमागमा गहिरो प्रभाव पार्न सक्ने, घर बाहिर ननिस्कने, आफन्तसँग घुलमिल नहुने, एकोहोरो हुने, खेलकुदमा रुचि नराख्ने, सामाजिक बन्न अनिच्छा देखाउने जस्ता समस्याहरू देखा पर्न सक्छन् । निद्रा ढिलो लाग्ने, पातलो लाग्ने, निद्रा नलागेर पटकपटक समस्या देखिने, आफूले खाएको खाने कुराको स्वाद थाह नहुने, पाचन प्रणालीमा समस्या आउने, एकोहोरो हुने, रुने, दोहोरो कुरा नगर्ने, खाने कुरा छिटो निल्ने, खाना राम्ररी नचपाई खाने, सुत्नुअगाडि मोबाइल हेर्ने बालबालिकामा निद्रा लाग्ने हर्मोन उत्पादनमा समस्या हुने, मस्तिष्क कोषको विकास ढिलो हुने, अधिकतम उमेरमा मोबाइलको लतले बालबालिकाको सर्वागीण विकासमा ठूलो असर पार्दछ । बालबालिकाहरू मोबाइल र टिभी हेर्न बानी परेर किताबका पाना पल्टाउदैँनन् । सरल भाषा, वाक्य गठन, रमाइला, मीठा शब्दको चयन गरी बालसाहित्यमा लेखिएका पुस्तकहरू पढ्न लगाएर उनीहरूलाई पुस्तकप्रति ध्यानआकर्षित गर्न सकिन्छ । बालबालिका सोफा वा ओछ्यानमा मोबाइलमा भिडियो हेर्ने, गेम खेल्ने गर्दछन् । मोबाइलले हामीलाई कति असर पार्छ भन्ने कुरा ख्याला गर्दैनन् । धेरै समय मोबाइल, टिभी हेर्नाले केवल समयमात्र बरबाद हुदैँन उनीहरूको भाषा, कुरा गर्ने तरिका र व्यवहारमा पनि प्रभाव पार्दछ । शारीरिक गतिविधिमा असर पार्दछ । मोबाइलमा छुट दिइयो भने उनीहरू एक ठाउँमा बसेर घण्टौंसम्म मोबाइल चलाएर बस्न सक्छन् । मोबाइलमा हिंस्रक गेमहरू खेल्ने, फाइट गरेको खेल्ने/हेर्ने गर्दा उनीहरूमा मनोवैज्ञानिक असर पर्दछ । परिवार र समाजमा घुलमिल हुनुबाट टाढिदैं जान्छन् । अश्लिल फोटोहरू हेर्ने गर्दागर्दै उनीहरूको त्यो लत लागु पदार्थको दुर्व्यसनभन्दा कम नहुन सक्छ । ब्लु ह्वेल च्यालेन्ज जस्ता इन्टरनेट गेमका कारण धेरै किशोरकिशोरीहरूले आत्महत्या गर्ने गरेको कुरा विज्ञहरूले बताउदैँ आएका छन् । अमेरिका, युरोप, रुस जस्ता मुलुकमा प्रहरीले यो सुसाइड गेम बारे चेतावनी नै जारी गरिसकेको कुरा खोजी पस्दा पढ्न पाइन्छ । बेलायतमा केही संस्थाहरूले हेल्पलाइन सेवा नै सुरु गरिसकेका छन् बालबालिकाका लागि । इन्टरनेट गेमिङ एडिक्सन भनेको घण्टौंसम्म इन्टरनेटमा गेम खेल्नु हो । यस्तो लतमा फसेका बालबालिका गेम खेल्न नपाएको अवस्थामा उग्र स्वभाव देखाउँछन् । सानो उमेरमा राम्रो शिक्षा पाएका बालबालिका पनि ठूलो भएपछि संगतका कारण बिग्रिएका धेरै उदाहरण छन् । प्रविधिलाई स्वच्छ नदीको संज्ञा दिने हो भने पनि उक्त नदीको सही प्रयोगले विद्युत उत्पादन गर्न सकिन्छ । यही नदीमा फोहोर फ्याँकियो भने काल्नत्रमा दुगर्न्ध शिवाय अरू केही पाउन सकिदैँन । तसर्थ भेटघाट, खेलकुद, मनोरञ्जन, पढाइलेखाइ, सरसफाइबाट बाँकी रहेको समयमात्र ज्ञानका कुराहरू पढ्न, सिक्न र हेर्नका लागि प्रविधिको प्रयोग गर्नु निकै उपयोगी मानिन्छ । तर, त्यसो नगरी गलत ढंगले प्रयोग गरेमा भने जीवनलाई नै गलत बाटोमा पुऱ्याउँछ । प्रविधिको जमाना छ भनेर बालबालिकालाई निर्धक्कसँग बोलाइल चलाउन दिनुहुदैँन । आफू साथमा बसेर केही समयमात्र चलाउन दिनु पर्दछ । उनीहरूले सही कार्यक्रम हेरिरहेका छन् वा छैनन् भनेर निगरानी गर्नुपर्दछ । गलत कार्यक्रम हेरेका छन् भने पनि मायालु तरिकाले नहप्काइकन यस्तो कार्यक्रम हेर्दा यस्ता यस्ता बेफाइदा हुन्छन् । हामीलाई भविष्यमा यस्तायस्ता किसिमका असर पार्न सक्छ भनेर सम्झाउनु पर्दछ । बालबालिका मोबाइलमा लत लाग्न पुग्दा खाने, बस्ने, सुत्ने, पढ्ने, खेल्ने, हिँडडुल गर्ने, उठ्ने हरेक विषयमा प्रभाव पार्ने भएको हुँदा मोबाइलबाट टाढै राख्नु उपयुक्त हुन्छ ।

बालबालिकालाई बाहिरी संसार देखाउनुपर्दछ । उनीहरूलाई पार्क, म्युजियम, सपिङ महल लैजानु पर्दछ । सपरिवार घुमफिर गर्ने समयसमयमा लैजानुपर्दछ । बच्चा आमाबुबाको बानी नक्कल गर्दछन् । त्यसैले अभिभावक रोलमोडल बन्नुपर्दछ । आफैँलाई परिवर्तन गर्नुपर्दछ । जानकारीमूलक, सिर्जनामूलक कार्यक्रम हेर्नु पर्दछ । हामीले बालबालिकालाई सामाजिकीकरणमा रहन सामाजिक मूल्यमान्यता, चालचलन, नियम, आदर, आदर्श, संवेगात्मक विकास, आत्मानुशासन, नैतिक आचरण, सामाजिक सीपजस्ता कुरा सिकाउनु पर्दछ । उनीहरूलाई सकारात्मक र स्वतन्त्र वातावरण, जिम्मेवार, सहयोगी, स्वावलम्बी बन्न सिकाउनु पर्दछ । कडा अनुशासन एवं दण्डको वातावरणमा हुर्केका बालबालिकाहरू डर, निराशावादी भावना, आत्मविश्वासको कमी र नकारात्मक सोच आदि हुन पुग्दछन् । उनीहरूमा नम्र बोली, व्यवहार र आचरण सिकाउनु पर्दछ । आत्मानुशासनको विकास गराउनु पर्दछ । यस्ता सामाजिक सिकाइमा समेत मोबाइलले प्रभाव पार्ने भएकाले बालबालिकालाई मोबाइलबाट टाढै राख्नु उपयुक्त मानिन्छ ।

-हिमालय टाइम्स डटकम

'ल्होसार माघ २७ मा थियो, सरकारले फागुन २८ मा बिदा दियो'

पाल्पा, फागुन २८/शेर्पा समुदायले ग्याल्पो ल्होसार माघ २७ मै भए पनि सरकारले भने फागुन २८ अर्थात् हिजो विदा दिएको बताएका छन् । सोमबार ताप्लेजुङका शेर्पा समुदायले प्रमुख जिल्ला अधिकारी मार्फत सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँदै ग्याल्पो ल्होसार गत माग २७ गतेका दिन मै परेको भएता पनि नेपाल सकारले फाल्गुण २८ गतेका दिनलाई ग्याल्पो ल्होसार भनेर सार्वजनिक बिदा दिएको उल्लेख गरेका हुन् ।

उनीहरुले यस वर्ष शेर्पाहरूको महान् चाड २१५१ औं ग्याल्पो ल्होसार मनाइसकिएको भए पनि नेपाल पञ्चाङ्ग निर्णायक विकास समितिले तयार गरेको पात्रोलाई आधार मानेर सरकारले बिदा दिएको प्रति आपत्ति जनाएका छन् । समग्र हिमाली बौद्ध मार्गीहरूको चाड पर्वको तिथि नै भ्रममा पारिएको ज्ञापन पत्रमा उल्लेख छ । शेर्पा समुदायले यस विषयमा गम्भीर आपत्ति जनाउँदै आगामी दिनहरूमा यस्तो गल्ती नगर्न प्रमुख जिल्ला अधिकारी मार्फत नेपाल सकारलाई ध्यानाकर्षण गराएका छन् । 'विश्वको विभिन्न देशको भ्रमण गर्ने क्रममा हाम्रो देशका सरकार प्रमुख, प्रधानमन्त्री, मन्त्री लगायत देशको उच्च तहमा जिम्मेवारी वहन गरीराज्य सञ्चालन गर्ने सरकारले आफ्नो परिचयको क्रममा बुद्ध जन्मेको देश भनेर परिचय दिने तर साँच्चिकै बुद्ध जन्मभूमिमा बसोबास गर्ने बौद्ध मार्गीहरूको महत्वपूर्ण तिथि मिति, चाडपर्वहरूमा भने पुरै बेवास्ता गरी बौद्ध मार्गी तथा सोझा सिधा शेर्पा समुदायहरूमाथि सरकारले विभेद गरिएको प्रस्ट देखिएको छ' ज्ञापन पत्रमा भनिएको छ । महायानी बौद्धमार्गीहरूको सम्पूर्ण चाडपर्वहरू भोट चन्द्र पात्रोमा आधार मानी मान्ने मनाउने भएकाले आगामी दिनमा त्यही मितिअनुसार बिदा दिन पनि माग गरिएको छ । सोमबार ग्याल्पो ल्होसार भन्दै सरकारले सार्वजनिक बिदा दिएको थियो । पर्वको अवसरमा राष्ट्रपतिदेखि प्रधानमन्त्री सम्मले शुभकामना दिएका थिए । तर शेर्पा समुदायले भने सोमबार नभई गत माघ २७ गते नै ग्याल्पो ल्होसार मनाइसकेको बताएका छन् ।

आइतबार नेपाल शेर्पा संघ जिल्ला कार्य समितिका अध्यक्ष पासाङ रिता शेर्पा, शेर्पा सञ्चार समूहका सचिव तेञ्जीङ शेर्पा, हिमालयन शेर्पा सांस्कृतिक केन्द्रका जिल्ला अध्यक्ष मिङ्मा खाण्डु शेर्पा नेपाल शेर्पा विद्यार्थी संघका अध्यक्ष मिङ्मा दिकी शेर्पाले संयुक्त रुपमा हस्ताक्षर गरी प्रमुख जिल्ला अधिकारीमार्फत सरकारलाई ज्ञापनपत्र पठाएका हुन् । यसअघि गत माघ २५ गते नै नेपाल शेर्पा संघको केन्द्रीय कार्य समितिले विज्ञप्ति जारी गर्दै ग्याल्पो ल्होसार भोटचन्द्र पात्रोअनुसार सुधार गर्न पञ्चाङ्ग निर्णायक समितिलाई अनुरोध गरे पनि नभएको बताइएको छ ।

तानसेन महोत्सवको आकर्षण...

...३ वर्षदेखि बासँको उद्योग सञ्चालन गर्दै आएका नवलपरासी सुनवलका मौसम श्रेष्ठले महोत्सवमा राम्रो व्यापार भएकाले बासँका सरसमानप्रति अझै उत्साह बढाएको बताए । श्रेष्ठको एक पटक ल्याएको बाँसका सम्पूर्ण सरसमान सकिए पुन: दोस्रो पटक ल्याई विक्री गरेका छन् । श्रेष्ठको दैनिक २० देखि ५० हजारसम्मको बाँसका सरसमानहरु विक्री हुँदै आएका छन् । महोत्सवमा विभिन्न सांगीतिक कार्यक्रम, रमाइलो मेला, स्थानीय उत्पादन र आयातित वस्तुका स्टल, रेस्टुरेन्ट सञ्चालनमा छन् । जहाँ ३ सय वटा स्टलहरु मध्ये ५० वटा स्टल नगरपालिकाले परम्परागत सीप, कला, घरेलु तथा कुटिर उद्योग, कृषि, पशु सम्बन्धी स्टलहरुको निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराएको नगर प्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठले बताए । कृषि तथा उत्पादन, घरेलु तथा साना उद्योगहरुको उत्पादन तथा परम्परागत सीप कला सम्बन्धी उत्पादनहरुलाई तानसेन नगरपालिकाले खोजी-खोजी स्टलहरु सञ्चालन गरेको छ । ढाका बुन्ने सीपदेखि, च्याउँ उत्पादन गर्ने तरिका, खेती पाती गर्नेदेखि, नर्सरी राख्ने तरिका, परम्परागत सीप कलाहरु देखाउदै सिकाउँदै मानिसको आय आर्जनसँग जोडिने गरी महोत्सव केन्द्रित रहेको नगर प्रवक्ता यादवसिंह कार्कीले बताए ।

तानसेन नगर सरकारले महोत्सवबाट परम्परागत सीप, कला संस्कृतिको प्रयोग र प्रदर्शनीले मानिसहरुलाई आय आर्जनसँग जोडेको छ । पाल्पामा हुने गरेका विगतका मेला महोत्सव कुनै व्यक्ति संघ संस्थाको आयआर्जनको गतिलो माध्यम बन्दै आएकोमा तानसेन नगरपालिकाले गर`को प्रथम तानसेन महोत्सवले भने नगर सरकारको राजश्वमा ६५ लाख बृद्धि भएको नगरपालिकाकी उप-प्रमुख प्रतिक्षा गाहा सिंञ्जालीले बताइन् । नगर सर कारको आन्तरिक आम्दानी वृद्धिले आगामी बजेटको आकार बढ्ने र संघीय सरकारबाट आउने विकास निर्माणको बजेट समेत वृद्धि हुनेमा नगरपालिकाले विश्वास लिएको छ । महोत्सव यही फागुन २९ गतेसम्म चल्ने छ । महोत्सवमा १० करोडको कारोबार हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा कागजातको प्रतिलिपि घर-परिवारमा छोडौं

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा निम्न कागजातको प्रतिलिपि घरमा छोडौं

- पासपोर्ट र नागरिकता,
- वैदेशिक रोजगार विभागबाट लिएको श्रम स्वीकृती,
- स्वास्थ्य परीक्षण गराएको निरोगिताको प्रमाणपत्र,
- अभिमुखीकरण लिएको प्रमाणपत्र,
- म्यानपावर संस्थालाई तिरेको रकमको भर्पाई,
- रोजगारदातासँग गरेको करार सम्झौता,
- बीमा गराएको कागजात,
- कल्याणकारी कोषमा रकम जम्मा गरेको प्रमाण,
- आफूले विदेशमा रही काम गर्ने कम्पनीको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नम्बर र कामको विवरण,
- आफूलाई महत्वपूर्ण लागेका अन्य कागजातहरु ।

यस्ता कागजातले वैदेशिक रोजगारमा केही समस्या तथा कठिनाई भएमा समाधान गर्न सजिलो हुन्छ ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

खेलकुद समाचार

नेपाल होम म्याच बहराइनमा खेल्ने

काठमाडौं, फागुन २८/नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टिमले फिफा विश्वकप र एएफसी एसियन कपको संयुक्त छनोट अन्तर्गत बहराइन विरुद्धको होम म्याच पनि बहराइनमै खेल्ने भएको छ ।

छनोटको दोस्रो चरण अन्तर्गत आगामी चैत ८ गते नेपालले घरेलु मैदानमा बहराइनसँग खेल्ने तालिका थियो । यस्तै चैत १३ गते बहराइनमा अवे म्याच खेल्ने तालिका छ । तर, नेपालको दशरथ रंगशालामा विश्वकप छनोटको खेल खेलाउन लायक नभएपछि नेपालले घरेलु मैदानमा खेल्ने अवसर गुमाएको हो । अब नेपाल र बहराइनबीच चैत ८ गते हुने खेल बहराइनमा हुने भएको छ ।

अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) स्रोतका अनुसार खेल बहराइनमै गर्ने तय भएको हो । यसको आधिकारिक घोषणा हुन भने हुन बाँकी छ । छनोटको दोस्रो चरणमा नेपाल समूह एचमा छ । नेपालले यसअघि यूएईसँग उसैको मैदानमा र यमनसँग घरेलु मैदानमा खेलेको थियो । अब नेपालले बहराइनसँगको दुवै खेल उसैको मैदानमा खेल्नेछ । त्यसपछि भूएईसँगको होम म्याच र यमनसँगको अवे म्याच आगामी जुनमा हुनेछ ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत डिस्प्लेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कर्पोरेट समाचार

सोमबार सुनको भाउ स्थिर

पाल्पा, फागुन २८/पछिल्लो केही दिन यता नेपाली बजारमा निरन्तर बढीरहेको सुनको भाउ सोमबार भने स्थिर रहेको छ । हालसम्मकै उच्च मूल्यमा पुगेको सुनको भाउ स्थिर रहेको हो ।

नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघका अनुसार सोमबार अघिल्लो दिनकै मूल्य प्रतितोला १ लाख २६ हजार रुपैयाँमा सुनको कारोबार भएको छ । नेपाली बजारमा १६ महिनामा सुनको मूल्य प्रतितोला ३५ प्रतिशतले बढिसकेको छ । १७ कात्तिक २०७९ मा प्रतितोला ९३ हजार १ सय रुपैयाँमा सुनको कारोबार भएको थियो । विगत २५ दिनमा सुनको मूल्य ९ हजार ५ सय रुपैयाँ बढिसकेको छ । फागुन ३ गते सुनको भाउ तोलामा १ लाख १६ हजार ५ सय रुपैयाँ थियो । चाँदीको मूल्य पनि सोमबार स्थिर रहेको छ । प्रतितोला १ हजार ४७५ रुपैयाँमा चाँदीको कारोबार भइरहेको छ । यसअघि गत पुस १२ गते प्रतितोला एक लाख २२ हजार रुपैयाँको उच्चदरमा छापावाल सुन कारोबार भएको थियो । त्यसपछि केही समय सामान्य रही यही फागुन २ गते एक लाख १६ हजार पाँच सयसम्म आएको सुनको मूल्य त्यसयता उतारचढाव हुँदै हालसम्मकै उच्च बनेको हो ।

महासंघले अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा हुने सुन तथा चाँदीको कारोबार मूल्यका तुलनामा यहाँ दैनिक कारोबार मूल्य तोक्दै आएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा हाल सुनप्रति औंस दुई हजार एक सय ७८ डलर आसपास कारोबार भइरहेको छ ।

मनको आवाज.............

'नाम पनि यूनिक, काम पनि यूनिक'

यूनिक एफ.एम. ९४.२ मेगाहर्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
यूनिक शोसियल कम्यूनिकेशन प्रा.लि.
तानसेन, पाल्पा
०७५-५२१४६४, ५२१४६६
E-mail
news.uniquefm@gmail.com
www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

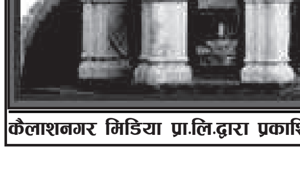

जनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट

शितलपाटी.कम

www.shittalpati.com

डिजिटल पत्रिका

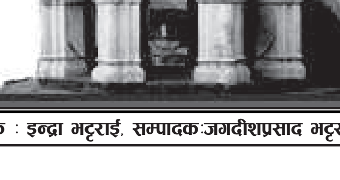

कैलाशनगर मिडिया प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित, कार्यालय:भगवतीटोल-३,तानसेन,पाल्पा,फोन:०७५-५२०६०१,E-mail:njdnews@gmail.com,jagdish_sfm@yahoo.com पा.जि.हु.द.नं. ५/२०७८/०७९, पा.जि.प्र.का.द.नं. १९/०५१/०५२ प्रबन्ध संचालक : इन्द्रा भट्टराई, सम्पादक:जगदीशप्रसाद भट्टराई